

26. Ezt tartalmazza az AJDC és az MIPI 1939. június 19-i keltű megállapodása. A Jointon kívül két másik nagy amerikai zsidó szervezet, az Organization for Rehabilitation and Training (ORT), valamint a Hicem-Hias is folyósított támogatást az ostromlott magyarországi zsidóságnak. Amaz szakiskolák létesítése, emez a kivándorlás szervezetének céljára. Az ORT tevékenységét az *OMZSA-évkönyv 5704* tárgyalja a 237–238. oldalon.

27. Karsai Elek: „Evian után tizenegy hónappal.” In: *Évkönyv 1971–72*. Szerk.: Scheiber Sándor. Magyar Izraeliták Országos Képviselője, Bp., 1972, 162–180. o.

28. A MIPI 1939-es kiadásait jórészt a Joint fedezte. 1940-ben az OMZSA már kb. ugyanannyival járult hozzá a költségekhez, mint amennyit a Joint adott. 1941-ben Magyarország a Harmadik Birodalom oldalán nemcsak a Szovjetunió elleni háborúba kapcsolódott be, hanem abba is, amely Anglia és az Egyesült Államok ellen folyt, s emiatt a Jointot kötelezték, hogy magyarországi tevékenységét szüntesse be. Ebben az évben már az OMZSA állta a MIPI kiadásainak legnagyobb részét, s 1942-től más anyagi bázis nem is volt. 1938 novemberétől 1939 végéig a MIPI költségei 1,5 millió pengőt tettek ki, 1940-ben 2,4 millióra emelkedtek, 1941-ben 3,5 millióra, s 1942-ben felszöktek 4,4 millióra. *OMZSA-évkönyv 5704*, 198–199. o.

29. 1942-ben az OMZSA 4 786 025 pengő bevételhez jutott. Ebből 2 585 244 pengő a neológ Pesti Izraelita Hitközségtől származott. A vidéki hitközségek összesen 1 652 289 pengőt adtak össze, a teljes összeg 36,5%-át. Hitközségtípusok szerinti megosztásban 85%-ot a neológok fizettek be (3 963 380 pengőt), 15%-ot (730 485 pengőt) az ortodoxok, és a status quo hitközségek 92 186 pengőt, azaz 2%-ot. *Uo.*, 206. o.

30. 1939 végéig a MIPI a Pesti Izraelita Hitközség égisze alatt működött Eppler Sándor vezetésével. Központja a Bethlen tér 2.-ben volt, és a hivatalt Székely Imre irányította. 1940-ben Polgár György vette át az ügyvezetést, s ő közvetlenül Stern Samu és Kahan-Frankl Samu felügyelete alatt végezte munkáját. 1942 májusában elhunyt Ribáry, és akkor az OMZSA irányításával is Polgárt bízták meg. A MIPI és az OMZSA vezetőinek névsorát 1943–44-ben szintén az *OMZSA-évkönyv 5704* közli a 231–236. oldalon.

31. A MIPI létesítette és/vagy tartotta fenn Budapesten a Columbus utcai, Damjanich utcai, Magdolna utcai, Ó utcai, Páva utcai, Rumbach utcai és Szabolcs utcai „internálótábor”, valamint vidéken a bácstopolyait, a csörgőit, a garanyit, a kistarcsait, a nagykanizsait és a ricseit.

32. A MIPI egyes részlegeinek tagolódását és feladatkörét 1943–44-ben részletesen ismerteti az *OMZSA-évkönyv 5704*, 201–214. o.

33. A MIPI-nek azokat a munkatársait és beosztottjait, akik érdemeket szereztek a náci megszállás idején, Lévai Jenő felsorolja: *Szürke könyv magyar zsidók megmentéséről*. Officina, Bp., 1947, 185–186. o.

34. *Magyarországi Zsidók Lapja*, 1944. július 13., 4. o. Az újság, amelynek eredetileg *A Magyar Zsidók Lapja* volt a címe, a náci hatóságok engedélyével jelent meg, s azt a szerepet szánták neki, hogy elaltassa a magyarországi zsidóság gyanakvását. Azt a benyomást kellett keltenie, hogy az OMZSA és a MIPI segíti a vidéki gettókba zárt zsidóságot, holott ezeket a gettókat már jóval előbb felszámolták. A MIPI és az OMZSA tevékenységét az ország megszállását megelőző hónapokban részletesen ismerteti *A Magyar Zsidók Lapja* január 5-i, 27-i, február 17-i és 24-i, március 2-i és 9-i száma. A MIPI tevékenységének néhány mozaikját eleveníti föl Láng Éva: „A Pártfogó Iroda.” *Kritika*, 1984. augusztus, 23–25. o.

35. Budapesten egész sor intézmény működött, árvaház, otthon szegény gyere-